

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Español como L2	Código	613G03048	
Titulación	Grao en Inglés: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Veleiro Perez, Ana Maria	Correo electrónico	ana.veleiro@udc.es	
Profesorado	Veleiro Perez, Ana Maria	Correo electrónico	ana.veleiro@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Trátase dunha iniciación á metodoloxía do ensino do español como lingua estranxeira.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A8	Ter dominio instrumental oral e escrito dunha segunda lingua estranxeira.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B4	Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias do título
Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.			A1 A11
Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.			A5 A10 B2

Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.	A15		
Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.		B1	
Adquirir capacidade de autoformación.		B3	
Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.	A3 A14	B5	
Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.		B6	
Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.		B7	
Apreciar a diversidade.		B8	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma	A8	B4	C1
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.			C3
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			C6
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			C7
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			C8

Contidos	
Temas	Subtemas
0. Presentación. Consideracións xerais	0.1. Características dun bo profesor de linguas estranxeiras. 0.2. Precisións terminolóxicas iniciais. 0.3. Presentación do Marco común europeo de referencia e do Plan curricular del Instituto Cervantes.
1. A adquisición de linguas estranxeiras e segundas linguas	1.1. Precisións conceptuais 1.2. Algunhas teorías sobre a aprendizaxe da L2 1.3. Factores condicionantes na aprendizaxe da L2
2. Métodos e enfoques do ensino do ELE	2.1. Metodoloxía, método, enfoque: precisións terminolóxicas 2.2. Evolución histórica dos principais métodos previos ao enfoque comunicativo 2.3. Enfoque comunicativo 2.4. Metodoloxía no MCER 2.5. Novas perspectivas: ensino de L2 con fines específicos 2.6. Diseño curricular no ensino-aprendizaxe de L2
3. Avaliación	3.1. Introducción 3.2. Avaliación no MCER 3.3. DELE e Proxecto Dialang 3.4. Como elaborar probas de avaliación 3.5. Os erros. Como corrixilos
4. Didáctica de ELE	4.1. Destrezas lingüísticas 4.1.1. Presentación 4.1.2. Expresión ou interacción oral 4.1.3. Expresión escrita 4.1.4. Comprensión auditiva 4.1.5. Comprensión lectora 4.1.6. Como ensinar gramática 4.1.7. Como ensinar vocabulario 4.2. A realidade da aula
5. Materiais didácticos	Ideas, materiais e actividades de ELE.
6. Novas tecnoloxías no ensino de ELE	Uso práctico das TIC no ensino de ELE.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba mixta	A1 A3 A5 A10 A11 A14 A15 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 C1 C6 C7 C8	2	16	18
Traballos tutelados	A1 A3 A5 A10 A11 A14 A15 B2 B3 B5 B6 B7 B8 C1 C3 C6 C7 C8	1	20	21
Presentación oral	A11 A5 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 C1	0.5	5	5.5
Lecturas	A3 A8 A11 A14 B1 B3 B5 B6 B7 B8 C6	1	10	11
Obradoiro	A1 A3 A5 A10 A11 A15 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 C1 C3 C7	16	18	34
Sesión maxistral	A1 A3 A11 A14 B5 B8 C6 C8	7	14	21
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba mixta	Trátase dunha proba na que se avaliará a asimilación dos contidos aprendidos e, sobre todo, a capacidade do alumno para aplicalos á práctica do ensino de español como lingua estranxeira. Así mesmo, valorarase notablemente o rigor e a corrección no uso da lingua.
Traballos tutelados	O alumno terá que realizar un traballo que consistirá ben no deseño e planificación dunha clase de español como LE (ou como L2), ben na elaboración dunha secuencia didáctica. O seguimento por parte da profesora será obrigatorio.
Presentación oral	O alumno deberá expoñer o traballo tutelado. Para iso deberá servirse de todo tipo de recursos e materiais que considere necesarios.
Lecturas	O alumno deberá facer lecturas relacionadas cos contidos do temario.
Obradoiro	O alumno realizará actividades na aula e fóra dela, tanto grupais coma individuais, das que a profesora avaliará unicamente unha parte.
Sesión maxistral	A profesora presentará os temas nunha sesión expositiva, que enfocará do xeito máis práctico posible.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro	As actividades dos obradoiros e o traballo titorizado levarán consigo unha fase de preparación e seguimento que implica un uso intensivo das titorías.
Traballos tutelados	
Proba mixta	A atención personalizada faise especialmente necesaria nas actividades cuxa formulación ou desenvolvemento sexan diferentes para cada estudante. Enténdese que a avaliación forma parte do proceso de aprendizaxe e, polo tanto, recoméndase que se empreguen as titorías para revisar os exercicios, o traballo e o exame final.
Presentación oral	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación

Obradoiro	A1 A3 A5 A10 A11 A15 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 C1 C3 C7	A profesora recollerá unha pequena parte representativa das actividades tanto na aula como fóra.	25
Traballos tutelados	A1 A3 A5 A10 A11 A14 A15 B2 B3 B5 B6 B7 B8 C1 C3 C6 C7 C8	O alumno terá que realizar en equipo un traballo titorizado que consistirá na elaboración dunha secuencia didáctica. Será obrigatorio o seguimento por parte da profesora. Valoraranse os coñecementos, habilidades e competencias adquiridas, isto é: o correcto e completo manexo das fontes; a capacidade do alumno para levar á práctica os fundamentos teóricos aprendidos; a orixinalidade e a creatividade; a autonomía no traballo, e a capacidade para planificar e xestionar o traballo con eficacia. Tamén, valoraranse a corrección idiomática, a estruturación da información (en definitiva, a coherencia do texto final) e a cohesión. Así mesmo, valorarase a colaboración dos membros do grupo, polo que se penalizará o «grupo grampadora».	35
Proba mixta	A1 A3 A5 A10 A11 A14 A15 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 C1 C6 C7 C8	Trátase dunha proba escrita na que se avaliará a asimilación crítica dos contidos aprendidos e, sobre todo, a capacidade do alumno para aplicarlos á práctica do ensino de español como lingua estranxeira. Valoraranse os coñecementos, habilidades e competencias adquiridas, isto é: o rigor conceptual, a capacidade de sintetizar e analizar criticamente a información e a capacidade de aplicar os coñecementos adquiridos ás propostas didácticas concretas. Así mesmo, valoraranse a corrección idiomática, a coherencia e a cohesión das respostas dadas.	20
Presentación oral	A11 A5 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 C1	Expoñerase as partes máis interesantes do traballo titorizado. Valorarase a propia exposición oral e o uso que se faga dos recursos e materiais de apoio deseñados.	20

Observacións avaliación

- Para superar a materia, a cualificación mínima da proba mixta deberá ser de 4 puntos sobre 10.

-

Cualificarase como non presentado a quen non se presente ao exame final oficial, independentemente do número de actividades entregadas.

-

Na primeira oportunidade, aqueles alumnos que asistan con asiduidade a clase (que teñan como mínimo o 80% de asistencia), segundo o criterio da profesora, poderían quedar exentos de realizar o exame final oficial. Como consecuencia, reformularíase o peso porcentual dos instrumentos de avaliación no sentido seguinte: o traballo grupal tutelado pasará a valer o 45% e o obradoiro, o 35%.

-

Na segunda oportunidade (mes de xullo), aqueles estudantes que non superasen a materia, que asistisen regularmente a clase e que realizasen un 60% das actividades propostas terán que repetir unicamente aqueles instrumentos de avaliación non superados. Nos casos restantes, serán avaliados cunha proba mixta que valerá 50% e coa realización do traballo tutelado (50%).

- Non se admitirán traballos entregados fóra de prazo.

-

Os traballos, actividades e exames deben cumprir as esixencias de corrección lingüística propias destes textos (ortografía, precisión léxica, rexistro formal, discurso coherente e cohesionar, etc.). Penalizarase a nota dos escritos que non se axusten a esta norma.

- O plaxio (é dicir, a utilización de textos ou ideas doutros autores sen indicar a fonte de procedencia), mesmo parcial, ou calquera outra falta de honradez académica, dará lugar á descualificación automática da actividade ou da proba.

- A profesora adaptará o sistema de avaliación a aqueles estudantes que non poidan asistir ás aulas (por exemplo, os que teñen adicación a tempo parcial con dispensa académica recoñecida) ou os que precisen da adopción de medidas encamiñadas ó apoio á diversidade, co fin de non prexudicar as súas cualificacións.

- Alumnos erasmus e extranxeiros: recoméndase un nivel equivalente a B1 como mínimo para matricularse nesta materia. Despois de cursala esixirase para superar a materia un nivel equivalente a B2.

Bibliografía básica	- Alonso, Encina y otros (2012). Soy profesor/a. Aprender a enseñar. Madrid: Edelsa - Estaire, Sheila (2009). El aprendizaje de lenguas mediante tareas: de la programación al aula. Madrid: Edinumen - Fernández, Isabel Gretel María Eres (2010). La enseñanza de lenguas extranjeras y la evaluación. Madrid: Arco/Libros - Martín Peris, Ernesto et al. (2008). Diccionario de términos clave de ELE. En línea en http://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/diccio_ele/. Madrid: SGEL - Martín Peris, Ernesto; Sabater, María Lluïsa y García Santa-Cecilia, Álvaro (2012). Guía para el diseño de currículos especializados. Madrid: Instituto Cervantes - Martínez Rebollo, Alfonso (2014). Enseñanza, adquisición y aprendizaje de la lengua extranjera (LE). Una revisión teórica desde la práctica reflexiva del aula. Murcia: Ediciones de la Universidad de Murcia (Editum) - Matte Bon, Francisco (1995). Gramática comunicativa del español. Madrid: Edelsa - Pastor Cesteros, Susana (2004). Aprendizaje de segundas lenguas. Lingüística aplicada a la enseñanza de idiomas. Alicante: Universidad de Alicante - Romero Dueñas, Carlos y González Hermoso, Alfredo (2011). Gramática del español lengua extranjera. Normas. Recursos para la comunicación. Madrid:Edelsa - Sánchez Lobato, Jesús y Santos Gargallo, Isabel (dirs.) (2008). Vademécum para la formación de profesores: enseñar español como segunda lengua (L2)/lengua extranjera (LE). Alcobendas: SGEL - Williams, Marion y Burden, Robert L. (2008). Psicología para profesores de idiomas. Enfoque del constructivismo social. Madrid: Edinumen - (2006, 2007). Plan curricular del Instituto Cervantes. Niveles de referencia para el español. En línea en http://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/plan_curricular/. Madrid: Instituto Cervantes-Biblioteca Nueva - (.). Página Web del Centro Virtual Cervantes. En http://cvc.cervantes.es/ensenanza/ - (2002). Marco común europeo de referencia para las lenguas: aprendizaje, enseñanza, evaluación. En línea en http://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/marco/. Madrid: Instituto Cervantes, Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, Anaya Os alumnos han de estar atentos con asiduidade á plataforma Moodle da UDC na que se poñerá material necesario para o axeitado seguimento da materia: esquemas, exercicios, lecturas, entre outros.
Bibliografía complementaria	Proporcionarase bibliografía específica en cada tema.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías